

(/)

🏠 (/) > 1. Verdenskrig (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Zeppeliner

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/kejserens-sidste-luftskib>)

Zeppeliner

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 4076

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/zeppeliner&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Jens Robdrup

ZEPPELINER – Da krigen blev luftbåren

Veterania, 2019. 142 sider. Illustreret. 250 kr.

Af Kresten Søe

Indhold og opbygning

Et journalistisk populærhistorisk anlagt værk om de tyske zeppelineres rolle i luftkrigsførelsen under 1. verdenskrig. Bogen er gennemillustreret med gengivelser af luftskibene, de agende personer og fx samtidige propagandaplakater, åsteder og teknik i form af skibe og fly. Den danske vinkel er dominerende og især centreret om den historiske ramme og det afgørende hangarskibsbaseerede luftangreb på Tønderbasen i juli 1918 i det daværende tyske Nordslesvig. Angrebet satte både basen og to store zeppelinere ud af spillet. Gennem kapitlerne kommer forfatteren vidt rundt om emnets mange aspekter og den historiske ramme. Der er således rig omtale af udviklingen i luftkrigsførelsen. Herunder fx styrkeforholdet mellem flyvemaskinen og zeppelineren, der op til 1916 stort set urørligt kunne bombe de engelske byer. Angreb, der efterhånden tog karakter af ren terror mod civilbefolkningen. I krigens sidste år fik det engelske forsvar overtaget og vandt takket være bedre fly og brandammunition over zeppelinerne.

Kildeanvendelse, teknik og propaganda

En del af kapitlerne indeholder teknisk stof om luftskibskonstruktionen, flyteknik, den bagvedliggende luftskibshistorie og udviklingen af den nye hangarskibskrigsførelse. Derudover kommer forfatteren også ind på Tønderbasens historie og funktion samt fx terrorangrebene funktion og virkemidlerne i propagandaen på begge sider. Her oplevede man fx, at den engelske påberåbelse af det tyske barbari gav bagslag i overdreven frygt og forholdsregler, der ofte stod i skærende misforhold til de forholdsvis begrænsede skader, angrebene forvoldte. På den måde bar propagandaen utilsigtet ved til at forstærke angrebene psykologisk funktion og tjente tyskernes sag. Bogen kommer også ind på det voldsomme pres på besætningerne i Zeppelinerne, der i krigens sidste år havde ret få overlevelseschancer. Dertil kommer en skildring af vanskelighederne mht. navigation og den ekstreme kulde i højderne. En af forfatterens virkemidler er i udstrakt grad at operere med samtidige øjenvidneskildringer og avisartikler direkte i fremstillingen. Et moment, der i høj grad tjener til at levendegøre den menneskelige vinkel på krigsførelsen.

Sprog, illustrationer og vurdering

Sproget er enkelt men ofte lidt knudret med karrig kommatering. Kronologien er springende med både start og slut centreret i Tønderangrebet. Et moment, der også har sit udspring i den i øvrigt vellykkede tematiserede opbygning i kapitelstrukturen, men som også medfører enkelte gentagelser. Illustrationerne er velvalgte og spiller fint sammen med fremstillingen. Forfatteren skal her roses for at have gjort sig umage med at fremfinde en del billedmateriale, som ikke genkendes fra andre værker fra perioden. På samme måde spiller de indbyggede kildeuddrag fint sammen med den øvrige fremstilling og tillægger denne nye dimensioner. Også de valgte temaer er spændende og indbydende præsenteret. Hertil kommer, at kapitlerne ofte er suppleret med relevante elementer af god fascinationsværdi. Fx er kapitlet om zeppelinerens konstruktion udbygget med trængslerne med at fremskaffe oksetarm – det såkaldte guldslagerhud af blindtarm fra okser til fremstilling af luftskibenes store indre gasceller, der ramte den elskede tyske pølseproduktion hårdt. Ligeledes har forfatteren også overskud til under propagandaen at lægge fremstillingen an, så læseren selv kan trække paralleller op til mekanismerne og massehysteriet i folkestemningen i dag. Elementer, der blandt mange opretholder fascinationsværdien bogen igennem og giver vedkommende vinkler, uden at fremstillingen bliver poppet.

Dårlig finish og slutbearbejdning

Med disse meget positive elementer understreget og in mente, så virker bogens prioritering mht. finish

og gennemarbejdning skuffende. Som læsningen skred frem, noterede mig med stigende irritation en del fejl. Ikke bare i stavning og grammatik, men også for en stor del i inkonsekvens. I indledningen omtales fx RMS Lusitania først som et neutralt og senere korrekt som et engelsk passagerskib. En billedtekst bringes to gange, og der er knudrede sætninger og stavefejl som skip i stedet for skib. Værst står det til med navnestoffet, hvor samme personer fx er skiftevis korrekt og fejlstavede. En enkelt navneindførelse har tre forskellige stavemåder, der i øvrigt alle er forkerte! Stort set alle sjuskefejl, som alle burde være rettet ved grundig omgang med stoffet og en sidste omhyggelig gennemlæsning.

[Historie-online.dk, den 22. maj 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/kejsereens-sidste-luftskib>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

KEJSEREENS SIDSTE LUFTSKIB

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/kejsereens-sidste-luftskib>)

HISTORIER OM EN SØNDERJYSK FAMILIE OG KRIGEN 1914 - 1918.

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/historier-om-en-soenderjysk-familie-og-krigen-1914-1918>)

DEN YDERSTE GRÆNSE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1-verdenskrig-53-53-53/den-yderste-graense>)

K.K. Steincke - Historiens Aktører nr. 59

Ole Mortensøn skriver om socialpolitikens bannerfører

(<http://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktoerer/kk-steincke-historiens-aktoerer-nr-59>)